

Eerste Federaal Plan Armoedebestrijding

De ministerraad van 4 juli 2008 heeft een eerste Federaal Plan Armoedebestrijding goedgekeurd. Het plan houdt maatregelen in over inkomen, arbeid, gezondheid, huisvesting, toegang tot energie en tot de openbare diensten.

Met de goedkeuring van de Europa 2020-strategie hebben de lidstaten van de Europese Unie zich tot doel gesteld het aantal mensen die in armoede dreigen te verzeilen met twintig miljoen terug te dringen ten opzichte van 2008. Voor België zou het aantal moeten worden teruggebracht tot minder dan 1.814.000 in 2020. In 2010 werd het aantal betrokken personen echter op nagenoeg 2.254.700 geschat, terwijl het in 2008 nog op 2.194.000 was geraamd.

Het Rekenhof heeft de kwaliteit, de uitvoering, de opvolging en de evaluatie van het armoedebestrijdingsplan onderzocht dat de voornaamste federale maatregelen omvat om de Europese doelstelling te bereiken. De nieuwe federale regering heeft in zijn regeerakkoord van 1 december 2011 besloten de uitvoering van het armoedebestrijdingsplan te actualiseren.

In haar antwoord op dit onderzoek kondigt de staatssecretaris voor Asiel en Migratie, Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding aan dat zij de opmerkingen en aanbevelingen van het Rekenhof ter harte zal nemen bij de actualisatie van het armoedebestrijdingsplan.

Kwaliteit

Het Rekenhof is van oordeel dat het Federaal Plan Armoedebestrijding de mogelijkheid biedt om mensen te sensibiliseren voor de noodzaak van armoedebestrijding en om hierover te communiceren. Bij de uitwerking ervan werd rekening gehouden met de noden die de verenigingen die de minderbedeelden vertegenwoordigen, hadden geïnventariseerd, en werd de hele federale regering betrokken. De administraties die de maatregelen van het plan moeten uitvoeren, werden echter niet betrokken bij de ontwikkeling ervan.

Bovendien gingen aan de voorgestelde maatregelen van het plan geen voorafgaande onderzoeken vooraf en zijn de doelstellingen in algemene termen geformuleerd, zonder streefcijfers, deadlines of budgettaire ramingen.

Uitvoering

Het armoedebestrijdingsplan preciseert een of meer ministers die belast zijn met de uitvoering van elke maatregel. Er bestaat echter nog geen enkel kader dat die uitvoering in goede banen moet leiden, zoals systematisch overleg tussen de ministers en de administraties.

Op het niveau van de administraties, werden de geplande maatregelen gewoon toegevoegd aan de doelstellingen van de betrokken diensten. Een echte programmering van de uitvoering van de maatregelen is uitzonderlijk.

Opvolging

Bij de goedkeuring van het plan gaf de ministerraad de staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie de opdracht om driemaandelijks een stand van zaken voor te leggen over de vordering van de uitvoering van het plan.

Die opvolging beantwoordt niet aan de verwachtingen. Ze ligt stil sinds december 2009 en de inhoud ervan is ontoereikend. Volgens het Rekenhof zou het mogelijk moeten zijn een meer realistische regelmaat (bijvoorbeeld halfjaarlijks) te definiëren en na te leven.

Het aanvankelijke opvolgingsinstrument werd verder uitgebouwd met een netwerk van armoedebestrijdingsambtenaren. Door dat netwerk kan het armoedebestrijdingsplan beter worden opgevolgd, doordat het de administraties er nauwer bij betreft.

De uitbouw van dat netwerk verloopt echter moeizaam. Zo heeft het sinds september 2010 niet meer vergaderd. Bovendien zijn nog niet alle ministers en betrokken administraties erin vertegenwoordigd. In bepaalde gevallen leidt de aanstelling van één vertegenwoordiger per minister ertoe dat sommige administraties meer dan één afgevaardigde hebben.

Voorts worden de maatregelen van het armoedebestrijdingsplan niet specifiek opgevolgd in het kader van de relaties tussen de ministers en hun administraties.

Binnen de administraties zelf wordt de uitvoering van de maatregelen tot slot onvoldoende opgevolgd.

Evaluatie

De evaluatie is een sleutelement in het publieke besluitvormingsproces. Ze kan betrekking hebben op het armoedebestrijdingsplan als instrument van het overheidsbeleid of op één of meer maatregelen van dat beleid.

De enige vorm van evaluatie van het armoedebestrijdingsplan is de interfederale armoedebarmometer.

Volgens het Rekenhof is die barometer meer een instrument van sensibilisering voor armoede dan een evaluatie-instrument. Het algemene karakter ervan staat te ver af van de maatregelen van het plan om te weten te komen wat de impact ervan is.

Het armoedebestrijdingsplan bevat geen enkele evaluatie van de maatregelen en geen enkele minister heeft daarnaar gevraagd.

De initiatieven die enkele administraties genomen hebben, vormen eerder een opvolging dan een evaluatie. Bovendien worden die initiatieven niet gecoördineerd met de POD Maatschappelijke Integratie.

Volgens het Rekenhof zou de uitvoering van elke maatregel van het armoedebestrijdingsplan die een situatie- of gedragswijziging beoogt, kunnen worden geëvalueerd om het succes ervan te

bevorderen en er lering uit te trekken. In dat opzicht is de evaluatie van het project ervaringsdeskundigen, gerealiseerd in het kader van de Europese Financiering, een voorbeeld van een goede praktijk.